

Nya regler för dig som använder hjälpmedel

Den 1 juli införs mer rättvisa regler för alla brukare av hjälpmedel i Jämtlands län. Tidigare har olika regler gällt och tillämpats i kommunerna. Nu blir det lika för alla. Fördelen är att det blir mer rättvist, samtidigt som de nya direktiven innebär att vissa produkter numera betraktas som egenvårdsansvar.

Egenvårdsprodukter – kan inte fås som hjälpmedel

- Tas helt bort ur hjälpmedelscentralens sortiment.
- Det krävs inte hälso- och sjukvårdens kompetens för att utprova och följa upp dessa produkter.
- Produkterna finns tillgängliga på öppna marknaden och personen köper produkten själv.
- Personen kan få tips och råd om var produkterna finns tillgängliga att köpa genom kontakt med hjälpmedelscentralen.
- Produkter som berörs kan till exempel vara förhöjningsdynor eller anpassade husgeråd som osthylvar, saxar, brödknivar.

Hjälpmedel med viss egen kostnad

Länsgemensamma rutiner för hur detta handhas ska vara utarbetade och i drift 110101. Fram till dess hanteras dessa hjälpmedel som tidigare.

Hjälpmedel med kostnadstak – du betalar max 300 kr om ditt behov föranleder förskrivning

- Produkter som finns kvar i hjälpmedelscentralens sortiment. Efter att förskrivning skett köps och ägs hjälpmedlet hädanefter av brukaren.
- Kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid utprovning.
- Brukaren betalar vad produkten kostar eller max beslutat kostnadstak för hjälpmedlet (300 kr för 2010). Detta kan till exempel gälla kryckkäppar, strumppådragare, matningsbestick, elektroder till TENS-apparat.

Hjälpmedel med egenavgift

- Produkter som finns kvar i hjälpmedelscentralens sortiment och återlämnas när behovet upphört.
- Kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid utprovning och uppföljning.
- Egenavgift ska endast tas ut för produkter som gränsar till standardprodukter (cyklar, nervstimulator) eller dubbelutrustning (inget beslut i nuläget) eller egenavgift som fastställd serviceavgift eller hyra (elrullstol).
- Gäller i nuläget endast årsavgift/hyra för trehjulig barncykel och års-serviceavgift för elrullstol för utebruk vuxen, båda för närvarande 500kr/år. Samt subventionerat utköp av nerv och muskelstimulator (800kr) om brukaren efter förskrivning och kostnadsfri utprovningsperiod på tre månader väljer fortsatt nyttjande.

Hjälpmedel med depositionsavgift

- Produkter som finns kvar i hjälpmedelscentralens sortimentet och återlämnas när behovet upphört.
- Kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid utprovning och uppföljning.
- Patienten betalar en deposition som återfås vid återlämnande av produkten.
- Gäller endast kostsamma hjälpmedel som utlämnas från, och returneras, till samma avdelning som lånat ut den. Gäller för CPAP-apparat och UVB-lampa

Hjälpmedel som utlånas kostnadsfritt

- Produkter som finns kvar i hjälpmedelscentralens sortimentet och återlämnas när behovet upphört.
- Kräver hälso- och sjukvårdens kompetens vid utprovning och uppföljning.
- Gäller övriga hjälpmedel tex. manuell rullstol, rollator, dusch/toastol på hjul, hemvårdssäng, gåbord.

Begreppen kring vad som är ett samhällsfinansierat hjälpmedel har hittills varit otydliga.

Därför har landstinget och länets alla kommuner tagit fram gemensamma definitioner och direktiv gällande hjälpmedel och brukarens egenansvar. Utgångspunkten har varit den länsgemensamma hjälpmedelspolicyn som reviderades 2007 där det bland annat fastslås att:

- Med hjälpmedel avses de produkter som kräver hälso- och sjukvårdens kompetens för bedömning och utprovning och som är avsedda att kompensera förlorad funktion, förbättra nedsatt funktion eller vidmakthålla funktion och förmåga att klara varje dags aktivitet.
- Allmänna produkter som kan kompensera för funktionsnedsättning och som går att införskaffa i dagligvaruhandeln bör betraktas som hjälpmedel för egenvård. Brukarna bör informeras om lämpliga produkter för egenvård och var de kan inhandlas. Produkterna kräver ej hälso- och sjukvårdens kompetens för utprovning och anpassning.
- Serviceavgifter och deponeringsavgifter kan tas ut i syfte att tydliggöra brukarens ansvar gällande behovet av hjälpmedel. Landstinget och länets kommuner ska vara överens om de avgifter som tas ut.

Förändringarna kan till exempel gälla en förhöjningsdyna till låga stolar eller enkla husgeråd. Att utprova dessa kräver inte hälso- sjukvårdens kompetens, därför kommer de inte längre att finnas kvar i Hjälpmedelscentralens sortiment. Däremot får du givetvis fortfarande tips om produkter som underlättar din vardag, liksom tips på inköpsställen.

En osthyvel kräver ingen utprovning, att jämföra med en elrullstol, för att dra det till sin spets. Därför ska inte heller länets kommuner och landsting lägga resurser på att upphandla, lagerhålla och administrera dessa produkter. Allt för att brukare med det största behoven ska ges företräde till den samhällsfinansierade vårdens resurser.

Beslutet innebär även förtydliganden gällande dubbelutrustning, fritidshjälpmedel och etiskt förhållningssätt gällande hjälpmedelsbehov vid palliativ vård i livets slutskede.

För att säkra fortsatt samsyn i hjälpmedelsfrågor i länet får den gemensamma upphandlingsnämnden nu ett utökat uppdrag med beslutanderätt i tolkningsfrågor gällande redan fastslagna definitioner och direktiv gällande egenansvar och hjälpmedel.

För komplett lista på förändringar hänvisas till Hjälpmedelscentralens hemsida www.jll.se/hmc under rubriken Hjälpmedel och Egenvårdsprodukter eller till telefonkontakt med Hjälpmedelscentralen i Östersund på tel 063-153286